

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:
judecătorii:

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Dumitru Triboi,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria satului
Vorniceni împotriva lui Dumitru Triboi cu privire la încasarea datoriei și rezilierea
contractului de arendă,
împotriva încheierii din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost restituit apelul declarat de către Dumitru Triboi împotriva hotărârii Judecătoriei
Strășeni, sediul Central din 11 iunie 2018,

constată:

La data de 29 noiembrie 2016 Primăria s. Vorniceni a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Dumitru Triboi cu privire la încasarea datoriei în sumă de 69896
de lei și rezilierea contractului de arendă.

Prin hotărârea din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Strășeni sediul Central cererea de
chemare în judecată depusă de Primăria s. Vorniceni a fost admisă, a fost încasat din
contul lui Dumitru Triboi în beneficiul Primăriei s. Vorniceni a sumei de 69896 de lei
cu titlu de datorie și a fost reziliat contractul de arendă funciară din 15 aprilie 2014 a
iazului Gura Țigăncii, situat în s. Vorniceni, cod cadastral XXXXX încheiat între
Primăria s. Vorniceni și Dumitru Triboi.

La data de 12 iulie 2018 Dumitru Triboi a declarat apel împotriva hotărârii primei
instanțe, solicitând scutirea parțială de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel,
casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii
depuse de Primăria s. Vorniceni.

Prin încheierea din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă
cererea depusă de Dumitru Triboi cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat,
nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Dumitru Triboi, fiind acordat apelantului
termen până la data de 04 octombrie 2018, ora 10:00 pentru prezentarea dovezii de
plată a taxei de stat în mărime de 1573 de lei și a cererii de apel motivate, concomitent,
comunicându-i apelantului despre posibilitatea restituirii apelului în cazul
neîndeplinirii indicațiilor în termenul stabilit.

Prin încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către Dumitru Triboi cu toate înscrisurile anexate la aceasta, din motivul că apelantul nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 14 august 2018, și anume nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată.

La data de 18 octombrie 2018, în termenul prevăzut de lege, Dumitru Triboi a declarat recurs împotriva încheierii din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea și netemeinicia încheierii recurate, aceasta fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural, făcând referire la faptul că, apelantul-recurent nu a recepționat încheierea din 14 august 2018 a instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, fiind în imposibilitate de a înlătura neajunsurile, deoarece avizul de recepție a citației pentru ședința din data de 04 octombrie 2018 nu este semnat de el dar de o altă persoană care poartă același nume și prenume, în speță Dumitru Triboi a. 1982 domiciliat la fel în s. Vorniceni, r-nul Strășeni, fapt confirmat și de ÎS „Poșta Moldovei” prin scrisoarea nr. 149 din 10 octombrie 2018.

A considerat că vina nu-i poate fi imputată lui dar angajaților Poștei Moldovei, circumstanță care constituie temei pentru a anula încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 31 octombrie 2018, în adresa intimă Primăria s. Vorniceni a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Dumitru Triboi cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile

instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, nefiind de acord cu hotărârea Judecătorei Strășeni sediul Central din 11 iunie 2018, la data de 12 iulie 2018 Dumitru Triboi a contestat-o cu apel, solicitând totodată scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 14 august 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Dumitru Triboi, fiind acordat apelantului termen până la data de 04 octombrie 2018, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1573 de lei și a cererii de apel motivate, concomitent, comunicându-i apelantului despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor în termenul stabilit.

Prin încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către Dumitru Triboi cu toate înscrisurile anexate la aceasta.

Temei pentru restituirea cererii au servit prevederile art. 369 alin. 1) lit. a) CPC, potrivit căroră, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368. S-a stabilit că apelantul în termenul stabilit nu s-a conformat dispozițiilor încheierii din 14 august 2018 și nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada plății taxei de stat.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu art. 105 alin. (1) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Prin prisma prevederilor art. 105 alin. (5) Cod de procedură civilă, Colegiul reține că prin citare legală se subînțelege că citația sau înștiințarea despre ora, data și locul ședinței de judecată a fost înmănată persoanei personal contra semnătură pe cotor, ori altei persoane pentru a înmâna citația în condițiile art. 105 alin. (6) Cod de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră soluția dată drept una eronată, or, instanța de apel s-a expus în privința raționamentului restituirii cererii de apel, cu încălcarea evidentă a normelor de drept procedural, pricina fiind examinată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, la cazul speței lui Dumitru Triboi, or, din actele pricinii cert se atestă că Curtea de Apel Chișinău a expediat citația pentru ședința de judecată stabilită pentru 04 octombrie 2018 și încheierea din 14 august 2018, prin care a fost respinsă cererea cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat și nu sa dat curs cererii de apel, pe adresa: r-nul Strășeni, s. Vorniceni, însă scrisoarea recomandată a fost distribuită de către poștaș la data de 22 august 2018 altui

destinatar cu același nume și prenume, Dumitru Triboi de pe str. G. Ureche, 24, s. Vorniceni, r-nul Strășeni, ultimul nereușind să o restituie Oficiului Poștal (f.d. 107-109).

În aceste circumstanțe, recurentul nu a avut nici o posibilitate de a cunoaște despre neajunsurile cererii de apel și nici de a le înlătura, deoarece actele de procedură nu au fost recepționate de către el.

Astfel, din materialele dosarului s-a stabilit cu certitudine că recurentul nu a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel și nu a avut posibilitatea de a le înlătura, iar instanța de apel restituind cererea de apel a încălcat recurentului dreptul la un recurs efectiv prevăzut de art.6 CEDO. Ori, recurentul este predispus să-și exercite dreptul său – prin folosirea căii de atac, doar că nu i se creează condiții în aceste sens.

Mai mult ca atât, în speță nu se constată o exercitare cu rea-credință a drepturilor procedurale, deoarece recurentul nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel necunoscând despre acestea și nu din alte considerente care ar putea fi interpretate ca un abuz de drepturi procedurale.

Or, necomunicarea în modul corespunzător de către instanțele de judecată a actelor de procedură către participanții la proces ar putea încălca principiul egalității părților în drepturile procedurale, fapt stabilit de art. 26 alin. (4) Cod de procedură civilă, care prevede că egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată de lege și asigurată de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În consecință, Colegiul notează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CtEDO, hotărârea Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CtEDO, hotărârea Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a lui Dumitru Triboi de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngădirea accesului la justiție.

Deci, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către Dumitru Triboi sunt întemeiate și confirmate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel din 04 octombrie 2018, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Dumitru Triboi.

Se casează încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria satului Vorniceni împotriva lui Dumitru Triboi cu privire la încasarea datoriei și rezilierea contractului de arendă, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic